

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Data posiedzenia: 24 kwietnia 2014 r.

Nr posiedzenia: 176

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji Michał Seweryński.

Porządek posiedzenia: 1. Wpływ orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE *Digital Rights Ireland* na zasady korzystania przez policję i inne organy publiczne z danych telekomunikacyjnych dla celów zapobiegania i zwalczania przestępczości.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Bohdan Paszkowski, Michał Seweryński i Aleksander Świeykowski,

- goście, m.in.:
 - generalny inspektor ochrony danych osobowych Wojciech Wiewiórowski,
 - adiunkt w Katedrze Prawa Handlowego i Międzynarodowego Praw Prywatnego na Wydziale Prawa i Administracji na Uniwersytecie Gdańskim dr hab. Sylwia Majkowska-Szulc,
 - adiunkt w Katedrze Prawa Europejskiego w Kolegium Ekonomiczno-Społecznym w Szkole Głównej Handlowej dr Agnieszka Grzelak,
 - profesor nadzwyczajny w Katedrze Prawa Karnego i Polityki Kryminalnej na Wydziale Praw i Administracji na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika dr hab. Andrzej Adamski,
 - przewodniczący Komisji Praw Człowieka w Naczelnej Radzie Adwokackiej Mikołaj Pietrzak,
 - Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych:
 - członek Rady Naukowej GIODO Grażyna Szpor,
 - członek Rady Naukowej GIODO Arwid Mednis,
 - dyrektor Departamentu Edukacji Społecznej i Współpracy Międzynarodowej Urszula Góral,
 - główny specjalista w Zespole Prawa Karnego Marcin Warchoń,
 - Komenda Główna Policji:
 - zastępca dyrektora Biura Służby Kryminalnej nadkom.

- Tomasz Watras,
- główny specjalista w Gabinetzie Komendanta Głównego Policji Marek Antonowicz,
 - radca w Wydziale Techniki Operacyjnej w Biurze Służby Kryminalnej Marcin Golizda-Bliziński,
 - ekspert w Biurze Spraw Wewnętrznych mł. insp. Marek Ślizak,
- Służba Kontrwywiadu Wojskowego:
 - płk Jarosław Przybysz,
 - por. Artur Krzemiński,
 - Najwyższa Izba Kontroli:
 - dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Marek Bieńkowski,
 - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych:
 - główny specjalista w Wydziale Unii Europejskiej i Spraw Międzynarodowych w Departamencie Społeczeństwa Informatycznego Aleksandra Chmielecka,
 - główny specjalista w Wydziale Unii Europejskiej i Spraw Międzynarodowych w Departamencie Społeczeństwa Informatycznego Grzegorz Kloza,
 - Ministerstwo Finansów:
 - radca ministra w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Janusz Wesółski,
 - zastępca dyrektora Departamentu Wywiadu Skarbowego Wojciech Kiliński,
 - Ministerstwo Obrony Narodowej:
 - zastępca komendanta głównego Żandarmerii Wojskowej płk Robert Jędrychowski,
 - radca prawny w Departamencie Prawnym Joanna Siwik,
 - Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji:
 - naczelnik Wydziału do Spraw Prawnych w Departamencie Telekomunikacji Beata Dobrzyńska-Borucka,
 - naczelnik Wydziału Usług Telekomunikacyjnych w Departamencie Telekomunikacji Dariusz Dąbek,
 - Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego:
 - dyrektor Departamentu Postępowań Karnych płk Jan Bilkiewicz,
 - radca prawny, naczelnik wydziału w Biurze Prawnym kpt Michał Kamiński,
 - funkcjonariusz w Biurze Prawnym Bianka Skowronek,
 - Trybunał Konstytucyjny:
 - asystent sędziego dr Jan Podkowiak,
 - Prokuratura Generalna:
 - zastępca prokuratora generalnego Marzena Kowalska,
 - prokurator Włodzimierz Wolny,
 - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - zastępca dyrektora Departamentu Prawa UE Bogusław

- Majczyna,
 - radca ministra w Departamencie Prawa UE Dorota Lutostańska,
 - główny specjalista w Departamencie Prawa UE Michał Arciszewski,
- Straż Graniczna:
 - por. Arkadiusz Matyjasik,
- Helsińska Fundacja Praw Człowieka:
 - prawnik Barbara Grabowska,
 - prawnik Dorota Głowacka,
- Rządowe Centrum Legislacji:
 - starszy legislator w Departamencie Prawa Administracyjnego Radosław Iłowiecki,
- Fundacja Panoptikon:
 - prezes Katarzyna Szymielewicz,
 - prawnik Wojciech Klicki,
- Agencja Wywiadu:
 - funkcjonariusz płk Marek Stępień,
 - funkcjonariusz mjr Jacek Mirgos,
- Ministerstwo Sprawiedliwości:
 - sędzia Wydziale Sądów Powszechnych i Wojskowych w Departamencie Sądów, Organizacji i Analiz Wymiaru Sprawiedliwości Kazimierz Kasperek,
 - sędzia w Wydziale Europejskiego Prawa Karnego w Departamencie Prawa Karnego Katarzyna Naszczyńska,
- Urząd Komunikacji Elektronicznej:
 - dyrektor Departamentu Spraw Obronnych Jacek Matyszczak,
- Centralne Biuro Antykorupcyjne:
 - funkcjonariusz Bartłomiej Karasiewicz,
- Kancelaria Senatu:
 - wicedyrektor Biura Legislacyjnego Adam Niemczewski.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Przewodniczący komisji Michał Seweryński przypomniał, że inspiratorem i współorganizatorem debaty jest urząd GODO.

Następnie głos zabrał generalny inspektor ochrony danych osobowych Wojciech Wiewiórowski, który podkreślił, że dyskusja dotycząca retencji danych telekomunikacyjnych trwa już od pewnego czasu i w dalszym ciągu pozostaje otwarta.

Pierwszy referat, pt. „Kompetencje państw członkowskich do regulowania kwestii retencji danych po wyroku Trybunału Sprawiedliwości w sprawach połączonych C-293/12 i C-594/12 *Digital Rights Ireland*” wygłosiła dr hab. Sylwia Majkowska-Szulc.

Kolejnym mówcą był prof. Andrzej Adamski z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, który mówił o potrzebie uregulowania kontroli dostępu do danych

telekomunikacyjnych podlegających obowiązkowi retencji.

Prezes Fundacji Panoptykon Katarzyna Szymielewicz próbowała w swoim wystąpieniu udzielić odpowiedź na pytanie, jakie dyrektywy legislacyjne dla polskiego ustawodawcy płyną z orzeczenia TSUE w sprawie *Digital Rights Ireland*.

Następnie dr Agnieszka Grzelak ze Szkoły Głównej Handlowej wygłosiła referat pt. „Stwierdzenie nieważności dyrektywy w trybie prejudycjalnym – skutek erga omnes i ex tunc?”

Kolejnym referentem była Barbara Grabowska, reprezentująca Helsińską Fundację Praw Człowieka, która omówiła skutki wyroku TSUE dla polskiego ustawodawcy oraz Trybunału Konstytucyjnego.

Na zakończenie mecenas Mikołaj Pietrzak z Naczelnej Rady Adwokackiej zaapelował o zagwarantowanie skutecznych środków indywidualnej kontroli legalności korzystania z danych telekomunikacyjnych przez władze publiczne.

W dyskusji głos zabrali gen. Marek Bieńkowski z Najwyższej Izby Kontroli, mecenas Mikołaj Pietrzak z Naczelnej Rady Adwokackiej, profesor Andrzej Adamski, Katarzyna Szymielewicz z Fundacji Panoptykon oraz płk. Jan Bilikiewicz z Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W swoim końcowym wystąpieniu Wojciech Wiewiórowski zauważył, że senacka Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji jest w trakcie prac nad projektem ustawy zmieniającej zasady dostępu policji i innych służb do danych telekomunikacyjnych, która zmierza do uwzględnienia rekomendacji pokontrolnych NIK dotyczących tej kwestii.

Podsumowując dyskusję, przewodniczący komisji Michał Seweryński podkreślił, iż gromadzenie danych w sieciach telekomunikacyjnych dla potrzeb organów ścigania jest niezbędne dla zachowania bezpieczeństwa publicznego, ale nie może naruszać prawa obywateli do prywatności.